

Zbornik sudske prakse

PRESUDA SUDA (prvo vijeće)

25. veljače 2021.*

„Žalba – Tužba za naknadu štete – Izvanugovorna odgovornost Europske unije – Navodno nezakonito postupanje Europske komisije i Europskog ureda za borbu protiv prijevara (OLAF) – Prestanak dužnosti člana Komisije – Postupovna pravila kojima se uređuje OLAF-ova istraga – Pokretanje istrage – Pravo na saslušanje – OLAF-ov nadzorni odbor – Pretpostavka nedužnosti – Ocjena navodne štete”

U predmetu C-615/19 P,

povodom žalbe na temelju članka 56. Statuta Suda Europske unije, podnesene 16. kolovoza 2019.,

John Dalli, sa stalnom adresom u St. Julian'su (Malta), kojeg zastupaju L. Levi i S. Rodrigues, odvjetnici,

tužitelj,

a druga stranka postupka je:

Europska komisija, koju zastupaju J.-P. Keppenne i J. Baquero Cruz, u svojstvu agenata,

tuženik u prvostupanjskom postupku,

SUD (prvo vijeće),

u sastavu: J.-C. Bonichot, predsjednik vijeća, L. Bay Larsen (izvjestitelj), C. Toader, M. Safjan i N. Jääskinen, suci,

nezavisni odvjetnik: M. Szpunar,

tajnik: Calot Escobar,

uzimajući u obzir pisani postupak,

saslušavši mišljenje nezavisnog odvjetnika na raspravi održanoj 22. rujna 2020.,

donosi sljedeću

* Jezik postupka: engleski

Presudu

- 1 Svojom žalbom John Dalli zahtijeva ukidanje presude Općeg suda Europske unije od 6. lipnja 2019., Dalli/Komisija (T-399/17, u daljnjem tekstu: pobijana presuda, neobjavljena, EU:T:2019:384), kojom je taj sud odbio njegovu tužbu za naknadu štete koju je navodno pretrpio zbog navodno nezakonitog postupanja Europske komisije i Europskog ureda za borbu protiv prijevара (OLAF) u vezi s prestankom njegovih dužnosti kao člana Komisije 16. listopada 2012.

Pravni okvir

Uredba (EZ) br. 1073/1999

- 2 Članak 1. stavak 3. Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 25. svibnja 1999. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevara (OLAF) (SL 1999., L 136, str. 1.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 2., str. 100.) glasio je:

„Unutar institucija, tijela, ureda i agencija osnovanih Ugovorima ili na temelju njih (u daljnjem tekstu: ‚institucije, tijela, uredi i agencije’), Ured provodi administrativne istrage u cilju:

- borbe protiv prijevara, korupcije i svih drugih nezakonitih aktivnosti koje ugrožavaju financijske interese Europske zajednice,
- istrage ozbiljnih pitanja koja se odnose na izvršavanje profesionalnih dužnosti kao što su zanemarivanje dužnosti dužnosnika i ostalih službenika Zajednica koje mogu dovesti do stegovnih ili, ovisno o slučaju, kaznenih postupaka, ili na istovjetne propuste u izvršavanju dužnosti od strane članova institucija i tijela, voditelja ureda i agencija ili osoblja institucija, tijela, ureda ili agencija koji ne podliježu Pravilniku o osoblju za dužnosnike i Uvjetima zaposlenja ostalih službenika Europskih zajednica (‚Pravilnik o osoblju’).”

- 3 Člankom 2. te uredbe bilo je pojašnjeno:

„U smislu ove uredbe, ‚administrativne istrage’ (u daljnjem tekstu: ‚istrage’) znače sve inspekcije, preglede i ostale mjere koje poduzimaju djelatnici Ureda u obavljanju svojih dužnosti, u skladu s člancima 3. i 4., a radi postizanja ciljeva iz članka 1. te utvrđivanja, po potrebi, prirode nepravilnosti djelovanja koje je pod istragom. Ove istrage ne utječu na ovlasti država članica da pokrenu kaznene postupke.”

- 4 Člancima 3. i 4. te uredbe određuju se pravila primjenjiva na vanjske i unutarnje OLAF-ove istrage.

- 5 Člankom 6. iste uredbe određuje se da provođenjem istrage upravlja direktor Ureda.

- 6 Članak 9. stavak 1. Uredbe br. 1073/1999 glasi:

„Po završetku istrage koju je vodio, Ured sastavlja izvješće pod vodstvom direktora u kojem navodi utvrđene činjenice, moguće financijske gubitke, kao i nalaze istrage uključujući preporuke direktora Ureda o mjerama koje je potrebno poduzeti.”

- 7 U članku 11. stavcima 1. i 6. do 8. te uredbe bilo je predviđeno:

„1. Nadzorni odbor jača neovisnost Ureda redovnim nadzorom provedbe njegove istražne uloge.

Na zahtjev direktora ili na vlastitu inicijativu, odbor daje mišljenje direktoru o djelovanju Ureda, bez miješanja u provođenje istraga u tijeku.

[...]

6. Nadzorni odbor imenuje svojeg predsjednika i donosi svoj poslovnik. [...]

7. Direktor svake godine prosljeđuje nadzornom odboru program djelovanja Ureda [...] Direktor izvješćuje odbor o slučajevima o kojima je potrebno izvijestiti sudska tijela države članice.

8. Nadzorni odbor usvaja barem jedno izvješće godišnje o svojim aktivnostima te ga šalje institucijama. Odbor može podnijeti izvješća Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji te Revizorskom sudu o rezultatima istraga Ureda kao i o mjerama poduzetima na temelju njih.”

Odluka 1999/396/EZ, EZUČ, Euratom

8. Člankom 4. prvim stavkom Odluke Komisije 1999/396/EZ, EZUČ, Euratom od 2. lipnja 1999. o uvjetima za provođenje internih istraga u vezi sa sprečavanjem prijevара, korupcije i svih nezakonitih aktivnosti koje štete interesima Zajednice (SL 1999., L 149, str. 57.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 1., svezak 2., str. 122.) određeno je:

„Kada se pojavi mogućnost uključenosti člana, dužnosnika ili službenika Komisije, bez odlaganja se obavješćuje zainteresiranu stranu ako to ne šteti istrazi. U svakom slučaju, ne mogu se donijeti zaključci koji se imenom odnose na člana, dužnosnika ili službenika Komisije kad je istraga zaključena bez da je da zainteresiranoj strani omogućeno da iznese svoja stajališta o svim činjenicama koje se na nju odnose.”

Poslovník nadzornog odbora OLAF-a

9. Članak 13. stavak 5. Poslovnika nadzornog odbora OLAF-a (SL 2011., L 308, str. 114.) glasi:

„Slučajevi u kojima je potrebno dostaviti informacije sudskim tijelima države članice ispituju se na temelju informacija koje pruža glavni direktor OLAF-a i u skladu s Uredbom (EZ) br. 1073/1999. Daljnje mjere također se provode na toj osnovi.

Konkretno, prije slanja informacija, nadzorni odbor zahtijeva pristup predmetnim istragama kako bi se uvjerio da se poštuju postupovna jamstva i temeljna prava. Kada tajništvo ishodi pristup dokumentima u roku koji mu omogućuje da ispuni tu zadaću, izvjestitelji imenovani radi ispitivanja predmeta pripremaju građu za plenarnu sjednicu odbora. [...]

Odbor imenuje izvjestitelje radi ispitivanja tih istraga i, po potrebi, davanja mišljenja.” [neslužbeni prijevod]

Uredba (EU, Euratom) br. 883/2013

10. Uredba br. 1073/1999 stavljena je izvan snage i zamijenjena Uredbom (EU, Euratom) br. 883/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. rujna 2013. o istragama koje provodi Europski ured za borbu protiv prijevара (OLAF) i stavljanju izvan snage Uredbe (EZ) br. 1073/1999 Europskog parlamenta i Vijeća te Uredbe Vijeća (Euratom) br. 1074/1999 (SL 2013., L 248, str. 1.).

11 Članak 7. stavak 4. Uredbe br. 883/2013 glasi:

„Ako istraga sadrži i vanjske i unutarnje elemente, primjenjuju se članci 3. i 4.”

OLAF-ove upute osoblju o istražnim postupcima

12 Člankom 5. OLAF-ovih uputa osoblju o istražnim postupcima, u verziji koja je bila na snazi u vrijeme nastanka činjenica (u daljnjem tekstu: OLAF-ove upute), bilo je određeno:

„1. Odjel za odabir i preispitivanje istraga obraća se, po potrebi, izvoru i predmetnoj instituciji, tijelu, uredu ili agenciji Unije kako bi dobio pojašnjenje i dodatnu dokumentaciju u vezi s izvornim informacijama. Također može izvršiti uvid u baze podataka i druge izvore koji su dostupni OLAF-u. Kada je za potrebe postupka odabira potrebno prikupiti dodatne informacije, Odjel za odabir i preispitivanje istraga, između ostalog:

- (a) prikuplja dokumente i informacije;
- (b) prikuplja podatke na radnim sastancima;
- (c) uzima izjave od osoba koje mogu dati relevantne informacije;
- (d) provodi misije za utvrđivanje činjenica u državama članicama.

2. Ako je izvor podataka zviždač, Odjel za odabir i preispitivanje istraga obavješćuje ga u roku od 60 dana o vremenu potrebnom za poduzimanje nužnih radnji.

3. Mišljenje o pokretanju istrage ili otvaranju koordinacijskog predmeta ovisi o činjenici jesu li informacije u OLAF-ovoj nadležnosti, jesu li dovoljne da bi opravdale otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta te jesu li obuhvaćene Prioritetima istražne politike (PIP) koju utvrđuje glavni direktor.

4. Prilikom ocjenjivanja OLAF-ove nadležnosti, uzimaju se u obzir mjerodavne Unijine uredbe, odluke, međuinstitucionalni sporazumi i drugi pravni instrumenti koji se odnose na zaštitu financijskih i drugih interesa Unije. Prilikom ocjenjivanja jesu li informacije dovoljne da bi opravdale pokretanje istrage ili otvaranje koordinacijskog predmeta, uzima se u obzir pouzdanost izvora i vjerodostojnost navoda. Usto, kada se opravdava otvaranje istrage ili koordinacijskog predmeta u obzir se uzimaju svi podaci prikupljeni tijekom postupka odabira. Prioriteti istražne politike utvrđuju kriterije koje valja primijeniti kako bi se utvrdilo je li informacija obuhvaćena priznatim prioritetom istrage.

5. Odjel za odabir i preispitivanje istraga glavnom direktoru daje mišljenje o otvaranju ili odbacivanju predmeta u roku od dva mjeseca od evidentiranja zaprimljenih informacija.” [neslužbeni prijevod]

13 Člankom 11. stavkom 6. OLAF-ovih uputa bilo je određeno:

„Članovi istražnog odjela izvršavaju sljedeće istražne radnje nakon što su predočili pisani akt glavnog direktora iz kojeg je vidljiv njihov identitet i ovlasti te istražna radnja koju su ovlaštteni provesti te čija im je provedba naložena:

- (a) ispitivanje uključenih osoba;
- (b) preglede prostorija;
- (c) terenske provjere;

- (d) digitalne forenzičke operacije;
- (e) kontrole i inspekcije koji podliježu sektorskim pravilima.” [neslužbeni prijevod]

14 Članak 12. stavak 3. OLAF-ovih uputa glasio je:

„Ako istražni odjel planira provedbu istražne radnje koja je izvan postojećeg opsega istrage ili koordinacijskog predmeta, on Odjelu za odabir i preispitivanje istraga podnosi zahtjev za proširenje opsega istrage. Odjel za odabir i preispitivanje istraga provjerava zahtjev za proširenje opsega i daje mišljenje glavnom direktoru na temelju kojeg on donosi odluku.” [neslužbeni prijevod]

Okolnosti spora

- 15 Odlukom Europskog vijeća 2010/80/EU od 9. veljače 2010. o imenovanju Europske komisije (SL 2010., L 38, str. 7.) J. Dalli bio je imenovan članom Komisije za razdoblje od 10. veljače 2010. do 31. listopada 2014. Predsjednik Komisije dodijelio mu je sektor zdravlja i zaštite potrošača.
- 16 Nakon što je 21. svibnja 2012. Komisija primila pritužbu društva Swedish Match (u daljnjem tekstu: podnositelj pritužbe), koja je sadržavala navode u vezi s postupanjem J. Dallija, OLAF je 25. svibnja 2012. pokrenuo istragu (u daljnjem tekstu: OLAF-ova istraga).
- 17 OLAF je 16. srpnja i 17. rujna 2012. saslušao J. Dallija.
- 18 OLAF-ovo izvješće poslano je glavnom tajniku Komisije 15. listopada 2012., a na znanje predsjedniku te institucije. Tom je izvješću bio priložen dopis koji je potpisao OLAF-ov glavni direktor (u daljnjem tekstu: OLAF-ov direktor), u kojem su bili sažeti glavni zaključci istrage.
- 19 J. Dalli se 16. listopada 2012. sastao s predsjednikom Komisije. Potonji je kasnije tog istog dana obavijestio predsjednika vlade Republike Malte te predsjednike Europskog parlamenta i Vijeća Europske unije o Dallijevoj ostavci. Komisija je u vezi s tom ostavkom izdala i priopćenje za medije.
- 20 J. Dalli je tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 24. prosinca 2012. pokrenuo postupak za poništenje „usmene odluke od 16. listopada 2012. o prestanku [njegovih] dužnosti s trenutačnim učinkom, koju je donio predsjednik Komisije” i za naknadu pretrpljene štete u simboličnom iznosu od jednog eura na temelju neimovinske štete te, privremeno, u iznosu od 1 913 396 eura na temelju imovinske štete.
- 21 Ta je tužba odbijena presudom Općeg suda od 12. svibnja 2015., Dalli/Komisija (T-562/12, EU:T:2015:270).
- 22 Kad je riječ, s jedne strane, o zahtjevu za poništenje, Opći sud je smatrao da je J. Dalli usmeno podnio svoju ostavku, a da to predsjednik Komisije nije zatražio u smislu članka 17. stavka 6. UEU-a. Budući da postojanje tog zahtjeva, koji je predstavljao akt koji je žalitelj pobijao, nije dokazano, Opći je sud smatrao da zahtjev za poništenje treba odbaciti kao nedopušten.
- 23 S druge strane, kad je riječ o zahtjevu za naknadu štete, Opći sud je smatrao da se u tom pogledu, s obzirom na to da je utvrdio da nije dokazano postojanje takvog zahtjeva, s te osnove ne može utvrditi nezakonitost u odnosu na tu instituciju. Opći sud je istaknuo da nije dokazana nevaljanost suglasnosti, čije se utvrđenje u tužbi za poništenje podredno zahtijevalo. Zaključio je da Dallijevi navodi o nezakonitom postupanju Komisije odnosno njezina predsjednika nisu bili dokazani te je, stoga, zahtjev za naknadu štete odbio kao neosnovan

24 J. Dalli je 21. lipnja 2015. protiv te presude uložio žalbu. Ta je žalba odbijena rješenjem od 14. travnja 2016., Dalli/Komisija (C-394/15 P, neobjavljeno, EU:C:2016:262).

Postupak pred Općim sudom i pobijana presuda

25 J. Dalli je tužbom podnesenom tajništvu Općeg suda 28. lipnja 2017. pokrenuo postupak u okviru kojeg je zahtijevao da se Komisiji naloži da mu isplati naknadu u iznosu privremeno procijenjenom na 1 000 000 eura radi naknade štete, osobito neimovinske, koju je pretrpio zbog navodno nezakonitog postupanja Komisije i OLAF-a, povezanog s prestankom njegovih dužnosti kao člana Komisije 16. listopada 2012.

26 U prilog svojoj tužbi J. Dalli je istaknuo sedam prigovora koji su se odnosili na nezakonitost OLAF-ova postupanja, od kojih se prvi temeljio na nezakonitosti odluke o pokretanju istrage, drugi na propustima u kvalificiranju istrage i u njezinu proširenju, treći na povredi načelâ o izvođenju dokaza te iskrivljavanju i krivotvorenju dokaza, četvrti na povredi prava obrane, članka 4. Odluke 1999/396 i članka 18. OLAF-ovih uputa, peti na povredi članka 11. stavka 7. Uredbe br. 1073/1999 i članka 13. stavka 5. Poslovnika nadzornog odbora OLAF-a, šesti na povredi načela pretpostavke nedužnosti, članka 8. Uredbe br. 1073/1999, članka 339. UFEU-a i prava na zaštitu osobnih podataka te sedmi na povredi članka 4. Uredbe br. 1073/1999, članka 4. Odluke 1999/396 i Protokola o razumijevanju u vezi s Kodeksom ponašanja radi osiguranja pravodobne razmjene informacija između OLAF-a i Komisije u vezi s unutarnjim istragama OLAF-a unutar Komisije. J. Dalli je, usto, podnio dva prigovora koji su se odnosili na nezakonitost Komisijina postupanja.

27 Zasebnim aktom podnesenim tajništvu Općeg suda 13. rujna 2017. Komisija je istaknula prigovor nedopuštenosti.

28 Opći sud je pobijanom presudom, nakon što je odbio taj prigovor nedopuštenosti, odbio sve prigovore koje je J. Dalli istaknuo protiv OLAF-a i Komisije.

29 Usto, Opći sud je utvrdio, i to podredno, da J. Dalli nije dokazao ni postojanje dovoljno izravne uzročne veze između postupanja koja se stavljaju na teret i navodne štete, ni postojanje potonje.

30 Slijedom toga, Opći je sud odbio Dallijevu tužbu u cijelosti.

Zahtjevi stranaka

31 Svojom žalbom J. Dalli od Suda zahtijeva da:

- ukine pobijanu presudu;
- naloži isplatu naknade štete, osobito neimovinske, koju je pretrpio i koja se privremeno može procijeniti na 1 000 000 eura, i
- Komisiji naloži snošenje troškova obaju postupaka.

32 Komisija od Suda zahtijeva da:

- odbije žalbu, i
- J. Dalliju naloži snošenje troškova postupaka pred Sudom i Općim sudom.

O žalbi

- 33 J. Dalli ističe sedam žalbenih razloga. Prvih šest žalbenih razloga odnose se na odbijanje prvih šest prigovora istaknutih u prvostupanjskom postupku u vezi s OLAF-ovim postupanjem. Sedmi žalbeni razlog odnosi se na utvrđenja Općeg suda o postojanju navodne štete i uzročne veze između postupanja te institucije i štete na koju se poziva.
- 34 Uvodno, Komisija pojašnjava da, iako zbog ekonomičnosti postupka nije smatrala korisnim podnijeti protužalbu, ipak smatra da je prvostupanjsku tužbu trebalo odbaciti kao nedopuštenu i da bi Sud mogao po službenoj dužnosti ispitati pogrešku koju je Opći sud s tim u vezi počinio.
- 35 U tom pogledu u ovom predmetu Sud smatra prikladnim najprije odlučiti o meritumu predmeta (vidjeti analogijom presude od 23. listopada 2007., Poljska/Vijeće, C-273/04, EU:C:2007:622, t. 33., i od 7. ožujka 2013., Švicarska/Komisija, C-547/10 P, EU:C:2013:139, t. 47.).
- 36 Osim toga, Komisija ističe da su svi žalbeni razlozi koje je J. Dalli istaknuo bespredmetni.

Bespredmetnost svih žalbenih razloga

Argumentacija stranaka

- 37 Komisija ističe da je postojanje izvanugovorne odgovornosti Unije uvjetovano ispunjenjem triju uvjeta, odnosno postupanje prigovoreno instituciji Unije mora biti nezakonito, šteta mora biti stvarna te između tog postupanja i te štete mora postojati uzročna veza. Kada jedan od tih uvjeta nije ispunjen, zahtjev za naknadu štete treba odbiti a da pritom nije potrebno ispitati preostala dva uvjeta.
- 38 Prvih šest žalbenih razloga istaknutih u prilog žalbi odnosi se na postupanje koje se prigovara OLAF-u, dok se sedmi žalbeni razlog odnosi samo na postojanje neimovinske štete. Komisija smatra da J. Dalli stoga ne iznosi nijedan žalbeni razlog u vezi s uvjetom koji se odnosi na postojanje uzročne veze između OLAF-ova postupanja i navodne štete. Prema njezinu mišljenju, J. Dalli ne može tvrditi da se sedmi žalbeni razlog odnosi i na tu uzročnu vezu jer u svojoj žalbi, u argumentaciji iznesenoj u prilog tom žalbenom razlogu, izričito upućuje na točku 225. pobijane presude, koja se odnosi samo na štetu, te jer ne osporava razloge koji se odnose na nepostojanje uzročne veze iz točke 224. pobijane presude.
- 39 Iz toga slijedi da žalbeni razlozi koje je J. Dalli iznio ne dovode u pitanje obrazloženje kojim je Opći sud utvrdio da uzročna veza između OLAF-ovog postupanja i štete na koju se poziva J. Dalli nije dokazana. Budući da je taj razlog dovoljan za opravdanje izreke pobijane presude, ti su žalbeni razlozi bespredmetni i zbog tog razloga žalbu valja odbiti u cijelosti.
- 40 J. Dalli zahtijeva da se ta argumentacija odbije.

Ocjena Suda

- 41 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da je postojanje izvanugovorne odgovornosti Unije, u smislu članka 340. drugog stavka UFEU-a, uvjetovano ispunjenjem skupine uvjeta, odnosno postupanje prigovoreno instituciji Unije mora biti nezakonito, šteta mora biti stvarna te između postupanja te institucije i navodne štete mora postojati uzročna veza (presuda od 5. rujna 2019., Europska unija/Guardian Europe i Guardian Europe/Europska unija, C-447/17 P i C-479/17 P, EU:C:2019:672, t. 147. i navedena sudska praksa).

- 42 Kao što je to Sud već presudio, ako jedan od tih uvjeta nije ispunjen, tužba se mora u cijelosti odbiti a da pritom nije potrebno ispitati ostale uvjete izvanugovorne odgovornosti Unije (presuda od 5. rujna 2019., *Europska unija/Guardian Europe i Guardian Europe/Europska unija*, C-447/17 P i C-479/17 P, EU:C:2019:672, t. 148. i navedena sudska praksa).
- 43 U ovom je slučaju nesporno da se žalbeni razlozi koje ističe J. Dalli odnose na uvjete za nezakonitost postupanja koje se prigovara OLAF-u i na postojanje stvarne štete na koju se poziva J. Dalli. S druge strane, stranke se ne slažu oko pitanja odnosi li se sedmi žalbeni razlog, djelomično, i na uvjet u vezi s postojanjem uzročne veze između tog postupanja i te štete.
- 44 U tom pogledu, kao prvo, Komisija iz činjenice da je J. Dalli u argumentaciji iznesenoj u prilog sedmom žalbenom razlogu spomenuo samo točku 225. pobijane presude ne može zaključiti da on tim žalbenim razlogom ne dovodi u pitanje utvrđenja Općeg suda u vezi s postojanjem uzročne veze između OLAF-ova postupanja i štete na koju se poziva.
- 45 Naime, s jedne strane, valja utvrditi da Opći sud u točki 224. pobijane presude nije sveobuhvatno ispitao taj uvjet. Opći sud je u toj točki samo utvrdio da J. Dalli nije podnio nijedan element na temelju kojeg bi se moglo utvrditi postojanje navodne neimovinske štete te isključio postojanje veze između prestanka njegovih dužnosti u Komisiji i štete na koju se poziva. Međutim, nije općenito utvrdio da J. Dalli nije dokazao postojanje veze između OLAF-ova postupanja i te štete.
- 46 S druge strane, Opći je sud u točki 225. pobijane presude smatrao da žalitelj nije dokazao da „mu je prigovoreno postupanje zbog svoje težine prouzročilo štetu”. Opći sud je tako smatrao da J. Dalli nije dokazao ni postojanje stvarne štete ni uzročne veze između tog postupanja i štete.
- 47 Zaključak prema kojem žalitelj nije dokazao postojanje dovoljno izravne uzročne veze između postupanja koja se stavljaju na teret i navodne štete nalazi se, osim toga, samo u točki 226. pobijane presude.
- 48 Kao drugo, J. Dalli u okviru svojeg sedmog žalbenog razloga ističe, među ostalim, da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što nije uzeo u obzir sudske prakse sudova Unije iz koje proizlazi da, kada se osobu javno povezuje s pogreškom ili kada su u vezi s njom u javnosti široko dostupni štetni navodi, ta osoba zbog povrede svojeg ugleda trpi neimovinsku štetu.
- 49 Stoga u okviru tog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je dovoljno utvrditi postojanje takvih postupanja institucija kako bi se utvrdilo i postojanje štete i postojanje uzročne veze između tih postupanja i te štete.
- 50 U tim okolnostima valja smatrati da J. Dalli svojim sedmim žalbenim razlogom dovodi u pitanje utvrđenje Općeg suda prema kojem uzročna veza između OLAF-ova postupanja i štete na koju se žalitelj poziva nije dokazana. Slijedom toga, Komisijin argument koji se temelji na bespredmetnosti svih Dallijevih žalbenih razloga valja odbiti.

Prvi žalbeni razlog, koji se odnosi na odluku o pokretanju istrage

Prvi dio prvog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 51 U okviru prvog dijela prvog žalbenog razloga J. Dalli ističe da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točkama 56. do 58. pobijane presude presudio da ni članak 1. stavak 3. Uredbe br. 1073/1999 ni članak 5. OLAF-ovih uputa nisu pravila prava Unije kojima se dodjeljuju prava pojedincima.
- 52 Prvom od tih odredbi jasno se i precizno uspostavlja OLAF-ova obveza da pokrene istragu samo u slučaju postojanja „dovoljno ozbiljne sumnje” i „ozbiljnih pitanja”. Sud je u presudama od 10. srpnja 2003., Komisija/ESB (C-11/00, EU:C:2003:395), i od 10. srpnja 2003., Komisija/EIB (C-15/00, EU:C:2003:396), potvrdio postojanje takve obveze koja štiti osobe na koje se OLAF-ova istraga može odnositi.
- 53 Kad je riječ o drugoj od navedenih odredbi, njome se pokretanje OLAF-ove istrage uvjetuje nizom jasnih i preciznih uvjeta. Budući da ona na taj način proizvodi učinke za treće osobe, njezino svojstvo općeg ili unutarnjeg pravila ne isključuje mogućnost da se njome pojedincima dodjeljuju prava.
- 54 Komisija zahtijeva da se prvi dio prvog žalbenog razloga odbije kao neosnovan odnosno, u svakom slučaju, kao bespredmetan.

– Ocjena Suda

- 55 Valja podsjetiti na to da je jedan od uvjeta izvanugovorne odgovornosti Unije, u skladu s člankom 340. drugim stavkom UFEU-a, zahtjev dovoljno ozbiljne povrede pravnog pravila kojim se dodjeljuju prava pojedincima (presuda od 30. svibnja 2017., Safa Nicu Sepahan/Vijeće, C-45/15 P, EU:C:2017:402, t. 29. i navedena sudska praksa).
- 56 U tom pogledu valja istaknuti, kao prvo, da je Opći sud u točki 56. pobijane presude presudio da se članak 1. stavak 3. Uredbe br. 1073/1999 ne može smatrati takvim pravnim pravilom s obzirom na to da se njime samo propisuju ciljevi i zadaće OLAF-a u okviru administrativnih istraga.
- 57 Ne može se prihvatiti argument J. Dallija prema kojem je u toj ocjeni počinjena pogreška koja se tiče prava jer prilikom te ocjene nije uzeta u obzir činjenica da je tom odredbom pokretanje OLAF-ove istrage uvjetovano ispunjenjem dvaju uvjeta, odnosno postojanjem „dovoljno ozbiljne sumnje” i „ozbiljnih pitanja”.
- 58 Naime, s jedne strane, u navedenoj je odredbi pojašnjeno da OLAF provodi administrativne istrage „u cilju” „istrage ozbiljnih pitanja” koja bi mogla dovesti do kaznenih postupaka. Stoga, budući da je cilj OLAF-ove istrage, u skladu s istom odredbom, istražiti ozbiljna pitanja, postojanje takvih pitanja ne može se smatrati preduvjetom za pokretanje takve istrage.
- 59 S druge strane, iako iz sudske prakse Suda doista proizlazi da se OLAF-ova istraga može pokrenuti samo kada postoje dovoljno ozbiljne sumnje da je došlo do prijevare ili korupcije ili drugih nezakonitih aktivnosti kojima se može nanijeti šteta financijskim interesima Unije (vidjeti u tom smislu presude od 10. srpnja 2003., Komisija/ESB, C-11/00, EU:C:2003:395, t. 141., i od 10. srpnja 2003., Komisija/EIB, C-15/00, EU:C:2003:396, t. 164.), taj uvjet, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 50. svojeg mišljenja, ne proizlazi iz članka 1. stavka 3. Uredbe br. 1073/1999, u kojem se uostalom ne spominje pojam „dovoljno ozbiljne sumnje”.

- 60 Kao drugo, Opći sud je u točki 57. pobijane presude presudio da članak 5. OLAF-ovih uputa nije pravno pravilo kojim se dodjeljuju prava pojedincima, oslanjajući se na kvalifikaciju tih uputa kao „unutarnjih pravila” kao i na okolnost da se u tom članku opisuje postupak odabira uspostavljen unutar OLAF-a kako bi se osiguralo da se njegove istrage provode na logičan i dosljedan način.
- 61 Iz toga slijedi da se ocjena Općeg suda u toj točki ne temelji samo na kvalifikaciji navedenog članka kao „unutarnjeg pravila”, nego i na njegovu sadržaju.
- 62 Iz samog teksta članka 5. OLAF-ovih uputa pak proizlazi da je njegov cilj utvrditi uvjete za davanje mišljenja namijenjenog OLAF-ovu direktoru u okviru postupka odabira te se u njemu nabrajaju elementi koje u tom postupku treba uzeti u obzir a da se pritom ne utvrđuju uvjeti za OLAF-ovo pokretanje istrage.
- 63 U tim okolnostima J. Dalli ne može valjano tvrditi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je presudio da taj članak nije pravno pravilo kojim se dodjeljuju prava pojedincima.
- 64 Slijedom toga, prvi dio prvog žalbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

Drugi dio prvog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 65 U drugom dijelu prvog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je Opći sud pogrešno presudio da obveza dužne pažnje nije bila povrijeđena.
- 66 Kao prvo, Opći sud je u točki 68. pobijane presude iskrivio činjenice time što nije precizirao da „vrlo kratak rok” odnosno „kratko razdoblje” između dostave informacija sadržanih u pritužbi i odluke o pokretanju istrage nije iznosilo jedan dan, nego nekoliko sati.
- 67 Kao drugo, protivno onomu što proizlazi iz te točke 68., iz mišljenja Odjel za odabir i preispitivanje istraga ne može se izvesti zaključak da je taj odjel proveo istraživanja o podnositelju pritužbe i drugim dvjema uključenim osobama jer je nadzorni odbor OLAF-a (u daljnjem tekstu: nadzorni odbor) naveo da nije pronašao nijedan dokaz o postojanju OLAF-ovih provjera, osim onih koje se odnose na postojanje osoba i društava čija su imena bila navedena u pritužbi. OLAF stoga nije proveo detaljno ispitivanje koje je bio dužan provesti.
- 68 Kao treće, pobijana presuda nije dovoljno obrazložena jer se u njoj ne iznose razlozi zbog kojih mišljenje nadzornog odbora nije bilo uzeto u obzir.
- 69 Kao četvrto, Opći je sud počinio pogrešku koja se tiče prava time što je presudio da je OLAF u dovoljnoj mjeri ispitao navode iz pritužbe protiv J. Dalli prije nego što je po tom pitanju odlučio pokrenuti istragu.
- 70 Opći sud, stoga, nije u dovoljnoj mjeri izložio činjenične elemente na koje se pozvao J. Dalli i razlog zbog kojeg ih se nije moglo ocijeniti prije pokretanja istrage, iako su se provjere osobito mogle provesti u vezi sa stajalištem koje je podnositelj pritužbe zauzeo u spisima koje je vodio J. Dalli i u pogledu odnosa tog podnositelja pritužbe s Komisijom.
- 71 Usto, pogrešna je ocjena Općeg suda iz točke 73. pobijane presude, prema kojoj je OLAF mogao pokrenuti istragu na temelju informacija navedenih u pritužbi kada su one precizne i detaljne, bez provođenja potrebnih provjera za ocjenu vjerodostojnosti tih tvrdnji. Isto tako, Opći sud je u točki 74. te presude morao presuditi da je OLAF bio dužan uvjeriti se u to da ne postoji sukob interesa, čak i ako takav sukob nije očito proizlazio iz primljenih informacija.

72 Komisija zahtijeva da se drugi dio prvog žalbenog razloga odbije djelomično kao nedopušten, a djelomično kao neosnovan.

– *Ocjena Suda*

73 Kao prvo, kad je riječ o tvrdnji J. Dallija da je Opći sud u točki 68. pobijane presude iskrivio činjenice, valja podsjetiti na to da je, kao što to proizlazi iz članka 256. stavka 1. drugog podstavka UFEU-a i članka 58. prvog stavka Statuta Suda Europske unije, žalba ograničena na pitanja prava. Opći je sud stoga jedini nadležan za utvrđivanje i ocjenu relevantnih činjenica kao i za ocjenu dokaza. Ocjenjivanje tih činjenica i dokaza ne predstavlja, dakle, osim u slučaju njihova iskrivljavanja, pravno pitanje koje je kao takvo podložno nadzoru Suda u okviru žalbe (presuda od 28. svibnja 2020., *Asociación de fabricantes de morcilla de Burgos/Komisija*, C-309/19 P, EU:C:2020:401, t. 10. i navedena sudska praksa).

74 U točki 68. pobijane presude Opći sud nije precizno naveo trajanje razdoblja koje je proteklo između Komisijina primitka informacija i pokretanja OLAF-ove istrage.

75 Međutim, budući da primjenjivim pravilima u tom pogledu nije određen nikakav imperativni rok, Općem sudu se ne može prigovoriti to što nije naveo točno razdoblje koje je proteklo između tih dvaju događaja.

76 Kad je riječ o izrazima „vrlo kratak rok” i „kratko razdoblje” koje je Opći sud upotrijebio u toj točki, oni nisu ni na koji način nespojivi s razdobljem od nekoliko sati koje navodi J. Dalli. Stoga valja utvrditi, a da pritom nije potrebno odlučiti o trajanju predmetnog razdoblja, da uporaba tih izraza ne može predstavljati iskrivljavanje činjenica.

77 Kao drugo, svojim navodima prema kojima je Opći sud iz mišljenja Odjela za odabir i preispitivanje istraga pogrešno izveo da je OLAF proveo istraživanja o podnositelju pritužbe i dvjema uključenim osobama J. Dalli dovodi u pitanje činjenične ocjene koje je Opći sud proveo u točki 68. pobijane presude.

78 Budući da se u okviru tih navoda ne poziva ni na kakvo iskrivljavanje činjenica koje je dovelo do tih ocjena, njih treba, u skladu sa sudsom praksom Suda navedenom u točki 73. ove presude, odbaciti kao nedopuštene. U svakom slučaju, s obzirom na to da navedene navode treba shvatiti na način da se njima upućuje na iskrivljavanje mišljenja koje je donio nadzorni odbor, valja istaknuti da ulomci iz tog mišljenja navedeni u žalbi nisu u suprotnosti s utvrđenjima Općeg suda iz te točke 68.

79 Kao treće, kad je riječ o navodnom nedostatku u obrazloženju, dovoljno je podsjetiti na to da na temelju ustaljene sudske prakse Suda obveza obrazlaganja ne nameće obvezu Općem sudu da pruži obrazloženje kojim bi se iscrpno i pojedinačno osvrnuo na sve tvrdnje koje su iznijele stranke u sporu s obzirom na to da obrazloženje može, dakle, biti implicitno, pod uvjetom da se njime omogućuje zainteresiranim osobama da saznaju razloge zbog kojih Opći sud nije prihvatio njihove argumente, a Sudu da raspoláže dostatnim elementima za izvršavanje svojeg nadzora (presuda od 25. lipnja 2020., *SATCEN/KF*, C-14/19 P, EU:C:2020:492, t. 96. i navedena sudska praksa).

80 U ovom slučaju Opći sud je u točki 68. pobijane presude naveo elemente zbog kojih je došao do zaključka da je OLAF proveo istraživanja o podnositelju pritužbe i dvjema uključenim osobama. Usto, u točkama 69. do 74. te presude naveo je razloge zbog kojih je presudio da OLAF prije pokretanja svoje istrage nije bio dužan izvršiti dodatne provjere.

81 To je obrazloženje dovoljno kako bi se J. Dalliju omogućilo razumijevanje razloga zbog kojih je njegova argumentacija bila odbijena, a Sudu da izvrši svoj nadzor, pri čemu nije potrebno da Opći sud posebno zauzme stajalište o mišljenju nadzornog odbora.

- 82 Kao četvrto, kad je riječ o navodnoj pogrešci Općeg suda koja se tiče prava počinjenoj u vezi s OLAF-ovim ispitivanjem informacija koje su mu dostavljene, valja podsjetiti na to da se, kao što to proizlazi iz točke 59. ove presude, OLAF-ova istraga može pokrenuti samo ako postoje dovoljno ozbiljne sumnje da je došlo do prijevare ili korupcije ili drugih nezakonitih aktivnosti kojima se može nanijeti šteta financijskim interesima Unije.
- 83 Iz tog uvjeta proizlazi da sama dostava pritužbe OLAF-u može opravdati pokretanje istrage samo ako je OLAF proveo prvu ocjenu navoda sadržanih u toj pritužbi.
- 84 Međutim, kao što to proizlazi iz točke 58. ove presude, OLAF prije pokretanja istrage nije dužan izvršiti provjere kako bi u potpunosti ocijenio osnovanost tih navoda s obzirom na to da iz članka 2. Uredbe br. 1073/1999 proizlazi da je upravo cilj te istrage utvrditi, po potrebi, nepravilnosti djelovanja koja su pod istragom. U skladu s člancima 3. i 4. te uredbe, OLAF uostalom raspolaže istražnim sredstvima koja mu omogućuju da provede taj nadzor tek nakon pokretanja istrage.
- 85 Slijedom toga, Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točkama 70. i 71. pobijane presude presudio da OLAF prije pokretanja istrage nije bio dužan provesti temeljitu ocjenu dobivenih informacija, nego je, naprotiv, trebao pažljivo i nepristrano ispitati sve predmetne elemente, a osobito pouzdanost izvora i vjerodostojnost navoda, kako bi utvrdio jesu li te informacije bile dovoljne kako bi se opravdalo pokretanje te istrage.
- 86 Opći sud je u točki 73. pobijane presude mogao pravilno smatrati da preciznost i detaljnost informacija koje je OLAF primio mogu na dostatan način dokazati, *prima facie*, vjerodostojnost tih informacija. Isto tako, Opći sud je u točki 74. te presude pravilno smatrao da OLAF nije morao provesti istraživanja namijenjena provjeri pouzdanosti izvora navedenih informacija u nedostatku elemenata spisa koji jasno upućuju na postojanje manipulacije ili sukoba interesa.
- 87 Iz toga proizlazi da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 72. pobijane presude ocijenio da OLAF prije pokretanja istrage nije trebao zauzeti stajalište o elementima koje je J. Dalli naveo u svojoj tužbi u prvostupanjskom postupku, a koji se odnose na stajalište koje je podnositelj pritužbe zauzeo u spisima koje je vodio J. Dalli i navodne odnose tog podnositelja pritužbe s Komisijom.
- 88 Slijedom toga, drugi dio prvog žalbenog razloga treba odbaciti kao djelomično nedopušten i odbiti kao djelomično neosnovan. Iz navedenog proizlazi da prvi žalbeni razlog treba odbiti u cijelosti.

Drugi žalbeni razlog, koji se odnosi na proširenje istrage

Prvi dio drugog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 89 U okviru prvog dijela drugog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točkama 84. do 89. pobijane presude, protivno Uredbi br. 1073/1999, presudio da se OLAF-ova unutarnja istraga mogla proširiti kako bi uključivala elemente jedne vanjske istrage tog tijela. Ističe da, iako je zakonodavac Unije u članku 7. stavku 4. Uredbe br. 883/2013, kojim je stavljena izvan snage Uredba br. 1073/1999, izričito predvidio mogućnost spajanja aspekata vanjske i unutarnje istrage u okviru jedne istrage, takva mogućnost nije dopuštena Uredbom br. 1073/1999, koja bi u takvom slučaju zahtijevala pokretanje dviju zasebnih istraga.
- 90 Komisija zahtijeva da se prvi dio drugog žalbenog razloga odbije kao neosnovan odnosno, u svakom slučaju, bespredmetan.

– *Ocjena Suda*

- 91 Uredbom br. 1073/1999 pravi se razlika između vanjskih istraga koje se provode na licu mjesta u državama članicama i trećim zemljama, i unutarnjih istraga, koje se provode unutar institucija, tijela, ureda i agencija Unije. Te dvije vrste istraga uređene su člankom 3. odnosno člankom 4. te uredbe.
- 92 Kako bi odlučio o argumentu J. Dallija koji se temelji na nezakonitom proširenju područja OLAF-ove istrage, Opći sud je u točki 84. pobijane presude utvrdio da Uredba br. 1073/1999 ne sadržava nijednu odredbu koja se odnosi na „mogućnost proširenja opsega unutarnje istrage na područje vanjske istrage i obrnuto”. U točki 86. te presude dodao je da bi bilo protivno ciljevima koji su dodijeljeni OLAF-u kao i njegovoj neovisnosti kada se direktoru OLAF-a ne bi dodijelila ovlast za takvo proširenje. Također je u točki 87. navedene presude istaknuo da je mogućnost takvog proširenja bila izričito predviđena člankom 12. stavkom 3. OLAF-ovih uputa.
- 93 U tom pogledu najprije valja istaknuti da obrazloženje Općeg suda u vezi s analizom teksta odredbi Uredbe br. 1073/1999 ne sadržava nikakvu pogrešku.
- 94 Nadalje, važno je utvrditi da tumačenje tih odredbi u svjetlu OLAF-ovih ciljeva, koje je prihvatio Opći sud, može potaknuti djelotvornost OLAF-ova djelovanja s obzirom na to da mu ono omogućuje da u okviru istog postupka izvršava istražne radnje, kako unutar institucija, tijela, ureda i agencija Unije tako i izvan njih, kako bi prikupio sve dokaze na temelju kojih se može ocijeniti pravilnost postupanjâ koja podliježu OLAF-ovu nadzoru.
- 95 Naposljetku, ne može se smatrati da objedinjavanje aktivnosti vanjske i unutarnje istrage unutar istog postupka zainteresirane osobe može lišiti postupovnih jamstava ili, šire, spriječiti primjenu pravila kojima se uređuje OLAF-ovo djelovanje na svaku od tih aktivnosti.
- 96 Slijedom toga, to što je zakonodavac Unije u članku 7. stavku 4. Uredbe br. 883/2013 izričito predvidio da se u okviru OLAF-ove istrage može objединiti vanjske i unutarnje elemente, ne znači da je takva mogućnost isključena Uredbom br. 1073/1999. Naprotiv, s obzirom na razmatranja navedena u prethodnim točkama ove presude, valja utvrditi da se tim člankom 7. stavkom 4. samo znatno jasnije izlažu načela koja su već primjenjiva na temelju Uredbe br. 1073/1999 i da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kad je presudio da „proširenja opsega istrage [nisu bila] sama po sebi nezakonita”.
- 97 Iz toga slijedi da prvi dio drugog žalbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

Drugi dio drugog žalbenog razloga

– *Argumentacija stranaka*

- 98 U okviru drugog dijela drugog žalbenog razloga J. Dalli ističe da je Opći sud iskrivio tužbu u prvostupanjskom postupku time što je u točki 80. pobijane presude naveo da u toj tužbi nije precizirao pravilo kojim se dodjeljuju prava pojedincima, koje je OLAF u ovom slučaju navodno povrijedio. Naime, iz teksta njezinih točaka 92. do 96. jasno proizlazi da je riječ o člancima 3. i 4. Uredbe br. 1073/1999.
- 99 Komisija zahtijeva da se drugi dio drugog žalbenog razloga odbije kao neosnovan.

– *Ocjena Suda*

- 100 Iz ispitivanja prvog dijela ovog žalbenog razloga, provedenog u točkama 91. do 97. ove presude, proizlazi da je Opći sud u točkama 84. do 89. pobijane presude pravilno smatrao da je OLAF na temelju Uredbe br. 1073/1999 mogao zakonito proširiti opseg unutarnje istrage kako bi u nju uključio elemente iz vanjske istrage.
- 101 Usto, J. Dalli nije osporio ni ocjenu postupka koji je OLAF proveo u svrhu proširenja svoje istrage, provedenu u točkama 91. i 92. pobijane presude, ni zaključak do kojeg je Opći sud došao u točki 93. pobijane presude, prema kojem J. Dalli nije dokazao da su proširenja OLAF-ove istrage bila nezakonita.
- 102 Slijedom toga, čak i pod pretpostavkom da je Opći sud, kao što to tvrdi J. Dalli, iskrivio tužbu u prvostupanjskom postupku time što je u točki 80. pobijane presude presudio da u njoj nije bilo precizirano pravilo kojim se dodjeljuju prava pojedincima koje je OLAF navodno bio povrijedio, ta pogreška ne može dovesti u pitanje odbijanje Dallijeva drugog prigovora u prvostupanjskom postupku, koji se temeljio na nedostacima pri kvalificiranju istrage i njezinu proširenju
- 103 Iz ustaljene sudske prakse Suda proizlazi da prigovori protiv sporednih obrazloženja sadržanih u odluci Općeg suda ne mogu dovesti do njezina ukidanja te su, slijedom toga, bespredmetni (presuda od 18. lipnja 2020., Dovgan/EUIPO, C-142/19 P, neobjavljena, EU:C:2020:487, t. 92. i navedena sudska praksa).
- 104 Slijedom toga, drugi dio drugog žalbenog razloga valja odbiti kao bespredmetan te taj žalbeni razlog odbiti u cijelosti.

Treći žalbeni razlog, koji se odnosi na prikupljanje dokaza

Prvi dio trećeg žalbenog razloga

– *Argumentacija stranaka*

- 105 U okviru prvog dijela trećeg žalbenog razloga J. Dalli ističe da je Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava prilikom ispitivanja trećeg prigovora iznesenog u prvostupanjskom postupku koji se odnosio na OLAF-ovo prikupljanje dokaza.
- 106 Kao prvo, Opći sud je počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 103. pobijane presude presudio da OLAF-ov direktor može izravno sudjelovati u istrazi, iako je, s jedne strane, člankom 6. stavkom 1. Uredbe br. 1073/1999 bilo predviđeno samo to da je njegova zadaća upravljanje provođenjem istrage te iako bi, s druge strane, to izravno sudjelovanje ugrozilo njegovu objektivnu nepristranost, protivno članku 41. Povelje Europske unije o temeljnim pravima (u daljnjem tekstu: Povelja).
- 107 Kao drugo, Opći je sud u točki 105. pobijane presude pogrešno smatrao da sudjelovanje predstavnika nacionalnog tijela u istrazi ne ugrožava OLAF-ovu objektivnu nepristranost, iako je jedan od tih predstavnika također bio član nadzornog odbora. Činjenica da je to sudjelovanje bila prihvatila osoba obuhvaćena predmetnom istragom i da nije utvrđeno da je navedeno sudjelovanje imalo posljedice na provođenje istrage nije dovoljna da bi se zajamčila OLAF-ova nepristranost.

- 108 Kao treće, Opći sud je u točki 119. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava kada je presudio da se zadiranje u privatni život koje se sastojalo od prikupljanja, pohrane i upotrebe telefonskog razgovora može opravdati time što se malteška tijela tome nisu usprotivila te načelom lojalne suradnje.
- 109 Kao četvrto, Opći sud je u točki 124. pobijane presude pogrešno smatrao da nije bilo potrebno odlučiti o nezakonitosti snimanja telefonskog razgovora zato što J. Dalli u tom razgovoru nije sudjelovao.
- 110 Komisija zahtijeva da se prvi dio trećeg žalbenog razloga odbije kao neosnovan i, u svakom slučaju, djelomično kao bespredmetan.

– *Ocjena Suda*

- 111 Kao prvo, kad je riječ o pogrešci koja se tiče prava koju je Opći sud navodno počinio kada je odlučio o sudjelovanju OLAF-ova direktora u istrazi, valja podsjetiti na to da se u članku 41. stavku 1. Povelje navodi, među ostalim, da svatko ima pravo da institucije, tijela, uredi i agencije Unije njegove predmete obrađuju nepristrano.
- 112 Iz toga slijedi da je na tim institucijama, tijelima, uredima i agencijama da ispune zahtjev nepristranosti u vezi s objema njegovim sastavnicama, a to su, s jedne strane, subjektivna nepristranost na temelju koje nijedan član dotične institucije ne smije pokazati pristranost ili osobne predrasude i, s druge strane, objektivna nepristranost u skladu s kojom ta institucija mora pružiti dovoljno jamstava da isključi svaku osnovanu sumnju o mogućoj predrasudi (vidjeti u tom smislu presude od 20. prosinca 2017., Španjolska/Vijeće, C-521/15, EU:C:2017:982, t. 91. i od 27. ožujka 2019., August Wolff i Remedia/Komisija, C-680/16 P, EU:C:2019:257, t. 27.).
- 113 Uloga OLAF-ova direktora u provođenju istrage definirana je u članku 6. stavku 1. Uredbe br. 1073/1999, kojim je predviđeno, kao što je to Opći sud istaknuo u točki 103. pobijane presude, da OLAF-ov direktor upravlja provođenjem istraga.
- 114 Iako stvarno izvršavanje te dužnosti nije posebno uređeno tom uredbom, iz prirode OLAF-ovih aktivnosti proizlazi da to nužno podrazumijeva da OLAF-ov direktor ima mogućnost davanja uputa zaposlenicima odjela odgovornog za istragu kako bi usmjerio njihovu istragu, uključujući i tako da im po potrebi naloži obavljanje određenih istražnih radnji.
- 115 Osim toga, iz članka 11. stavka 6. OLAF-ovih uputa proizlazi da se određene istražne radnje iz te odredbe mogu provesti tek nakon predočanja pisanog akta OLAF-ova direktora iz kojeg je vidljiva, među ostalim, istražna radnja koju su OLAF-ovi zaposlenici ovlašteni provesti. To je osobito slučaj s ispitivanjem uključenih osoba ili svjedokâ kao i s pregledima prostorija i terenskim provjerama.
- 116 OLAF-ov direktor stoga ima aktivnu ulogu u provođenju istraga, kao što to također proizlazi iz članka 9. stavka 1. Uredbe br. 1073/1999, kojim se predviđa da se izvješće o istrazi sastavlja pod njegovim vodstvom.
- 117 Međutim, J. Dalli nije dokazao da izravno sudjelovanje OLAF-ova direktora u određenim istražnim radnjama, koje se može povezati s odredbama kojima mu se daje ta aktivna uloga, može ugroziti njegovu objektivnu nepristranost. Usto, on nije osporio valjanost tih odredbi.
- 118 U tim se okolnostima ne može smatrati da je J. Dalli dokazao da je u okviru ocjene Općeg suda iz točke 103. pobijane presude, prema kojoj takvo izravno sudjelovanje ne ugrožava nepristranost istrage, počinjena pogreška koja se tiče prava.

- 119 Kad je riječ, kao drugo, o sudjelovanju predstavnika nacionalnog tijela koji je također član nadzornog odbora u ispitivanju osobe Z, valja istaknuti da je člankom 11. stavkom 1. Uredbe br. 1073/1999 predviđeno da taj odbor jača OLAF-ovu neovisnost redovitim nadzorom provedbe njegove istražne uloge. U okviru te funkcije on može, među ostalim, OLAF-ovu direktoru dati mišljenje o OLAF-ovim aktivnostima.
- 120 Iz te odredbe stoga proizlazi da članovi navedenog odbora moraju obavljati funkciju nadzora istraga koje provodi OLAF.
- 121 S obzirom na ulogu dodijelenu nadzornom odboru, činjenica da je jedan od njegovih članova izravno sudjelovao u provedbi neke OLAF-ove istražne radnje doista može pobuditi osnovanu sumnju o njegovoj mogućoj pozitivnoj ili negativnoj predrasudi u izvršavanju, unutar tog odbora, njegovih funkcija nadzora uvjetâ provedbe predmetne istražne radnje.
- 122 Međutim, iako bi se objektivna nepristranost člana nadzornog odbora tako mogla dovesti u pitanje prilikom izvršavanja funkcija nadzora koje u tom svojstvu izvršava, činjenica da ta osoba može biti naknadno pozvana da izvrši takav nadzor ne može, s druge strane, pobuditi osnovanu sumnju u njezinu nepristranost prilikom sudjelovanja u istražnoj radnji.
- 123 Stoga, iako bi se u pogledu mišljenja nadzornog odbora o OLAF-ovoj istrazi moglo, po potrebi, pozvati na nedostatak objektivne nepristranosti koji ističe J. Dalli, njime se ne može dovesti u pitanje poštovanje načela nepristranosti u okviru te istrage i, konkretno, tijekom ispitivanja u kojem je sudjelovao član tog odbora.
- 124 Međutim, Dallijeva argumentacija, na koju se odnosi točka 105. pobijane presude, imala je za cilj osporiti zakonitost OLAF-ova prikupljanja dokaza, a ne mišljenja nadzornog odbora. Slijedom toga, argument koji se temelji na tome da je u toj točki počinjena pogreška koja se tiče prava treba odbiti kao neosnovan.
- 125 Kao treće, argument usmjeren protiv točke 119. pobijane presude treba odbiti kao bespredmetan u skladu sa sudskom praksom Suda navedenom u točki 103. ove presude, u dijelu u kojem se odnosi na sporedna obrazloženja Općeg suda.
- 126 Naime, žalitelj smatra da Opći sud nije smio odbiti njegovu argumentaciju, cilj koje mu je bio da se utvrdi da je prikupljanje ispisa telefonskih poziva od strane malteških tijela predstavljalo zadiranje u privatni život, pri čemu se temeljio na tome da malteška tijela nisu upozorila OLAF i na obvezi tih tijela da surađuju s OLAF-om, pod uvjetom da je njihova suradnja u skladu s nacionalnim zakonodavstvom. Međutim, on ne dovodi u pitanje utvrđenje Općeg suda prema kojem J. Dalli nije dokazao da se OLAF može smatrati odgovornim zbog načina na koji su malteška tijela prikupila predmetne informacije.
- 127 Kao četvrto, kad je riječ o pogrešci koju je Opći sud navodno počinio time što je u točki 124. pobijane presude smatrao da Dallijevo pravo na poštovanje privatnog života i povjerljivost komuniciranja nije bilo povrijeđeno jer nije sudjelovao u telefonskom razgovoru od 3. srpnja 2012., koji je bio snimljen, valja podsjetiti na to da iz ustaljene sudske prakse Suda navedene u točki 55. ove presude proizlazi da do izvanugovorne odgovornosti Unije ne može dovesti svaka dovoljno ozbiljna povreda pravnog pravila Unije, nego samo dovoljno ozbiljna povreda pravnog pravila kojim se dodjeljuju prava pojedincima.
- 128 To ograničenje ima za cilj, ne dovodeći u pitanje pravila primjenjiva kad je riječ o ocjeni zakonitosti akta Unije, ograničiti nastanak te odgovornosti samo na situacije u kojima je nezakonito postupanje institucija, tijela, ureda i agencija Unije prouzročilo štetu pojedincu tako što je povrijedilo njegove interese koji su posebno zaštićeni pravom Unije.

- 129 Stoga bi svrha tog ograničenja bila povrijeđena ako bi se prihvatilo da do izvanugovorne odgovornosti Unije može doći kako bi se naknadila šteta koja je pojedincu nastala zbog povrede pravnog pravila kojim se ne stvara nikakvo pravo u njegovu korist, nego čiji je cilj dodijeliti prava trećoj osobi.
- 130 Iz toga slijedi da Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 124. pobijane presude presudio da u odnosu na J. Dallija ne postoji odgovornost Unije zbog moguće povrede prava na poštovanje privatnog života i povjerljivosti komuniciranja trećih osoba čiji je razgovor bio prisluškivan i snimljen.
- 131 Slijedom toga, prvi dio trećeg žalbenog razloga treba djelomično odbiti kao bespredmetan, a djelomično kao neosnovan.

Drugi dio trećeg žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 132 U okviru drugog dijela trećeg žalbenog razloga, J. Dalli tvrdi da je Opći sud počinio pogreške prilikom ocjene dokaza.
- 133 Kao prvo, iz samog teksta izjava bivših zaposlenika J. Dallija danih tijekom razgovora s europskim parlamentarnim zastupnicima proizlazi da su OLAF-ovi zaposlenici od njih zatražili da zadrže svoju verziju činjenica, suprotno onomu što je Opći sud presudio u točki 108. pobijane presude.
- 134 Kao drugo, Opći je sud iskrivio dokaze presudivši, u točki 110. te presude, da postoji samo „neznatna razlika” između dviju verzija transkripta istog dijela telefonskog razgovora, iako se u jednoj od tih verzija navodi da je J. Dalli zahtijevao određenu cijenu, dok druga upućuje na to da je zahtjev došao od treće osobe.
- 135 Kao treće, Opći sud nije mogao u točki 111. navedene presude valjano odbaciti relevantnost novinskih članaka, čiji sadržaj Komisija nije bila osporila, s obzirom na to da oni sami po sebi predstavljaju dokaze o uvjetima u kojima je provedeno ispitivanje osobe K. Činjenica da je osoba K potpisala zapisnik kojim se ne dovode u pitanje uvjeti njezina ispitivanja nije odlučujuća jer iz tih novinskih članaka izričito proizlazi da je ona taj zapisnik morala potpisati a da ga prethodno nije mogla pročitati.
- 136 Kao četvrto, Opći sud nije uzeo u obzir dokaze koje je J. Dalli podnio u vezi s OLAF-ovim snimanjem telefonskog razgovora od 3. srpnja 2012. Također sam sebi proturječi kada u točki 125. pobijane presude tvrdi da se na temelju nijednog elementa ne može smatrati da se tim razgovorom željelo inkriminirati žalitelja, dok je u točki 122. te presude utvrdio da je taj razgovor bio organiziran radi pružanja dodatnih dokaza kako bi se potvrdila ili opovrgnula istinitost činjenica.
- 137 Kao peto, Opći sud je u točki 126. pobijane presude pogrešno propustio uzeti u obzir mišljenje 2/2012 nadzornog odbora, iako je to mišljenje dokaz.
- 138 Komisija zahtijeva da se drugi dio trećeg žalbenog razloga odbije djelomično kao nedopušten, djelomično kao bespredmetan i djelomično kao neosnovan.

– Ocjena Suda

- 139 Uvodno, s obzirom na to da J. Dalli tvrdi da je Opći sud pogrešnim tumačenjem određenih dokumenata iskrivio dokaze, valja istaknuti da, iako tumačenje dokumenta suprotno njegovu sadržaju može predstavljati iskrivljavanje dokaza, da bi se utvrdilo postojanje takvog iskrivljavanja nije dovoljno

dokazati da se taj dokument mogao tumačiti drukčije nego što je to učinio Opći sud. U tu je svrhu nužno dokazati da je Opći sud očito prekoračio granice razumne ocjene tog dokumenta, osobito tako što ga je protumačio suprotno njegovu sadržaju (vidjeti u tom smislu presude od 10. veljače 2011., *Activision Blizzard Germany/Komisija*, C-260/09 P, EU:C:2011:62, t. 54.; od 7. travnja 2016., *Akhras/Vijeće*, C-193/15 P, EU:C:2016:219, t. 72. i od 30. siječnja 2020., *České dráhy/Komisija*, C-538/18 P i C-539/18 P, neobjavljenju, EU:C:2020:53, t. 60.).

- 140 Kao prvo, u točki 108. pobijane presude Opći sud je, među ostalim, smatrao da iz transkripta razgovora između bivših zaposlenika J. Dallija i europskih parlamentarnih zastupnika proizlazi da su OLAF-ovi zaposlenici preporučili osobi G da bude oprezna u pogledu načina na koji će dostaviti informacije kako ne bi omela istragu koja je bila u tijeku na Malti a da od nje nisu zatražili da se pridržava svoje prvotne verzije. Opći sud je osobito naglasio da je osoba G, u odgovoru na pitanje, zanijekala da su OLAF-ovi zaposlenici od nje zatražili da ostane pri toj verziji.
- 141 Iako su izjave osobe G iz tog transkripta u određenoj mjeri nedosljedne kad je riječ o preporukama navedenih OLAF-ovih zaposlenika, Opći je sud u toj točki 108. ipak točno naveo odgovor koji je osoba G dala na pitanje koje se izravno odnosilo na to jesu li je OLAF-ovi zaposlenici potaknuli na davanje lažne izjave. Usto, iz navedenog transkripta proizlazi da je osoba G također navela da su je isti OLAF-ovi zaposlenici potaknuli na oprez a da od nje nikad nisu izričito tražili da ne spomene određene činjenice.
- 142 U tim okolnostima J. Dalli nije dokazao da je Opći sud u navedenoj točki 108. iskrivio sporni transkript time što je očito prekoračio granice razumne ocjene tog dokumenta.
- 143 Kao drugo, u točki 110. pobijane presude Opći sud je istaknuo postojanje razlike između dviju verzija transkripta istog dijela telefonskog razgovora od 29. ožujka 2012. Smatrao je da je riječ o maloj razlici koja je bez utjecaja na OLAF-ove zaključke i da se iz tih dviju verzija može implicitno zaključiti da se obje odnose na iznos koji je zahtijevao J. Dalli.
- 144 U tom pogledu očito je da je Opći sud točno prenio izraze upotrijebljene u svakoj od verzija koje je dostavio J. Dalli. Usto, iako je Dallijevo tumačenje verzije koju su dostavila malteška tijela moguće, prema kojem ju je moguće shvatiti kao da se u njoj spominje iznos koji je zahtijevala osoba Z, a ne J. Dalli, ono nije dovoljno očito kako bi se smatralo da je Opći sud očito prekoračio granice razumne ocjene te verzije.
- 145 Kao treće, iz točke 111. pobijane presude proizlazi da je Opći sud odlučio da neće pridati odlučujuću važnost malteškim novinskim člancima koje je J. Dalli dostavio kako bi doveo u pitanje uvjete u kojima je provedeno prvo ispitivanje osobe K.
- 146 Međutim, iz iste točke proizlazi da se Opći sud također, podredno, oslonio na okolnost da iz zapisnika o drugom ispitivanju osobe K ne proizlazi da je ona tom prilikom dovela u pitanje uvjete u kojima je provedeno prvo ispitivanje, iako je u odnosu na prvo ispitivanje dala dodatne izjave i pojašnjenja te učinila izmjene.
- 147 Taj posljednji razlog, koji J. Dalli u okviru ove žalbe ni na koji način ne osporava, dovoljan je kako bi se opravdala ocjena Općeg suda prema kojoj nije bilo utvrđeno da su prakse OLAF-ovih zaposlenika na prvom ispitivanju bile protivne načelima primjenjivima u području izvođenja dokaza.
- 148 U tim okolnostima valja smatrati da, u skladu sa sudskom praksom Suda navedenom u točki 103. ove presude, argumentaciju J. Dallija usmjerenu protiv točke 111. pobijane presude treba smatrati bespredmetnom u dijelu u kojem se odnosi na sporedna obrazloženja iz te presude.

- 149 Kao četvrto, iako J. Dalli osporava različite elemente obrazloženja Općeg suda koji se odnose na snimku telefonskog razgovora od 3. srpnja 2012., valja istaknuti da takva snimka može dovesti do izvanugovorne odgovornosti Unije samo ako je napravljena uz kršenje pravnog pravila Unije kojim se dodjeljuju prava pojedincima.
- 150 Međutim, iz točaka 127. do 130. ove presude proizlazi da je Opći sud u točki 124. pobijane presude pravilno presudio da pravila na koja se u tom pogledu pozvao J. Dalli nemaju za cilj dodijeliti mu prava i da je taj zaključak dovoljan kako bi se isključila izvanugovorna odgovornost Unije zbog tog snimanja.
- 151 Stoga, budući da eventualno uzimanje u obzir dodatnih dokaza u pogledu navedene snimke odnosno utvrđenje da se istom snimkom nastojalo inkriminirati J. Dallija ne može dovesti u pitanje tu ocjenu, argumente koji su u okviru ove žalbe izneseni u tom pogledu treba odbiti kao bespredmetne.
- 152 Kao peto, u točki 126. pobijane presude Opći je sud presudio da je bilo na J. Dalliju da utvrdi da su navodi sadržani u mišljenju 2/2012 nadzornog odbora dokazani, ali da nije bilo na Komisiji da o tim navodima zauzme stajalište.
- 153 Odlučujući na taj način, Opći se sud temeljio na pravilima o podjeli tereta dokazivanja u okviru tužbe za utvrđivanje izvanugovorne odgovornosti Unije, ali tom mišljenju nije općenito zaniijekao svaku dokaznu vrijednost.
- 154 Iz toga slijedi da se Dallijev argument prema kojem je Opći sud u točki 126. pobijane presude pogrešno propustio uzeti u obzir navedeno mišljenje temelji na pogrešnom tumačenju te točke te ga stoga treba odbiti kao neosnovan.
- 155 S obzirom na prethodno navedeno, drugi dio trećeg žalbenog razloga treba odbiti djelomično kao bespredmetan, a djelomično kao neosnovan. Slijedom toga, treći žalbeni razlog treba odbiti u cijelosti.

Četvrti žalbeni razlog, koji se odnosi na poštovanje članka 4. Odluke 1999/396

Prvi dio četvrtog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 156 U okviru prvog dijela četvrtog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi, kao prvo, da iz članka 4. Odluke 1999/396 i presude Općeg suda od 8. srpnja 2008., Franchet i Byk/Komisija (T-48/05, EU:T:2008:257), proizlazi da je OLAF dužan saslušati osobe protiv kojih se vodi istraga o svim činjenicama koje se na njih odnose. Prema tome, Opći je sud trebao utvrditi je li J. Dalli morao biti saslušan u vezi sa zapisom koji sadržava transkript saslušanja osobe G od 19. rujna 2012. (u daljnjem tekstu: zapis o saslušanju osobe G), temeljeći se na činjenicama iznesenima u tom zapisu, a ne koristeći se, kao što je to učinio u točki 143. pobijane presude, drugim kriterijima koji se odnose na prirodu tog zapisa, postojanje drugih dokaza ili pak na činjenicu da se navedeni zapis nalazi samo u prilogima OLAF-ovu izvješću.
- 157 Kao drugo, Opći sud je pružio proturječno obrazloženje jer je u točki 143. pobijane presude naveo da se iz prisutnosti nekog dokaza u prilogima OLAF-ovu izvješću ne može zaključiti da je OLAF taj dokaz bio upotrijebio kako bi dokazao određene navode, dok je u točki 109. te presude utvrdio da se dokumenti na koje se takvo izvješće oslanja nalaze, prema potrebi, samo u njegovu prilogu.

158 Kao treće, Opći sud je počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 144. pobijane presude presudio da predmetna osoba nije imala pravo da bude saslušana u vezi sa zaključcima OLAF-ova završnog izvješća. Naime, odlučujuće je pitanje je li ta osoba bila saslušana u vezi sa svim činjenicama na kojima se temelje ti zaključci.

159 Komisija zahtijeva da se prvi dio četvrtog žalbenog razloga odbije kao neosnovan.

– *Ocjena Suda*

160 Kao prvo, kad je riječ o pogrešci koja se tiče prava koju je Opći sud navodno počinio u točki 143. pobijane presude, valja istaknuti da je Opći sud u toj točki odbio Dallijev argument prema kojem je OLAF povrijedio članak 4. Odluke 1999/396 jer mu nije omogućio da se izjasni o zapisu o saslušanju osobe G.

161 Kako bi tako odlučio, Opći sud je najprije presudio da je OLAF bio dužan od predmetne osobe zatražiti da podnese svoja očitovanja o činjenicama koje se na nju odnose, ali ne i dati joj mogućnost da zauzme stajalište o svakom prikupljenom iskazu svjedoka. Zatim je naglasio da je zapis o saslušanju osobe G bio upotrijebljen u OLAF-ovu izvješću u razne svrhe a da pritom OLAF nije donio zaključak u pogledu žalitelja samo na temelju te obavijesti. Naposljetku, Opći je sud istaknuo da se iz same okolnosti da se navedeni zapis nalazi u prilogima tom izvješću ne može zaključiti da je bio upotrijebljen kao dokaz navoda iznesenih protiv J. Dallija.

162 U tom pogledu valja naglasiti da se člankom 4. Odluke 1999/396, kojom se uređuju uvjeti za provođenje internih istraga, predviđa, kao što je to Opći sud istaknuo u točki 130. pobijane presude, da nije moguće donijeti zaključke koji se poimenično odnose na člana Komisije kad je istraga zaključena a da „zainteresiranoj strani [nije bilo] omogućeno da iznese svoja stajališta o svim činjenicama koje se na nju odnose”.

163 Iz samog teksta tog članka proizlazi da OLAF nije dužan „zainteresiranoj strani” omogućiti da se izjasni o svakom dokazu prikupljenom tijekom istrage koji bi se mogao upotrijebiti za potrebe donošenja zaključaka koji se na nju odnose, nego samo o činjenicama koje se na nju odnose, a koje proizlaze iz tih dokaza.

164 Iz toga proizlazi da je OLAF bio dužan saslušati J. Dallija u vezi s činjenicama sadržanima u zapisu o saslušanju osobe G ako se smatralo da se te činjenice na njega odnose. Stoga je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče prava kada se temeljio na tome da je OLAF u izvješću o istrazi taj zapis upotrijebio u ograničenoj mjeri kako bi odbio Dallijev argument iz prvostupanjskog postupka u vezi s navodnom povredom članka 4. Odluke 1999/396.

165 Međutim, čak i ako je u obrazloženju presude Općeg suda počinjena povreda prava Unije, ali je njezina izreka osnovana iz drugih pravnih razloga, žalbu treba odbiti (vidjeti u tom smislu presudu od 4. lipnja 2020., Terna/Komisija, C-812/18 P, neobjavljenu, EU:C:2020:437, t. 55. i navedenu sudsku praksu).

166 To je slučaj u ovom predmetu.

167 Naime, iz zapisa o ispitivanju osobe G proizlazi da je ona tijekom svojeg ispitivanja spomenula sastanak održan 10. veljače 2012. između J. Dallija i osobe Z kao i dijalog između osoba Z, K i G o mogućnosti da J. Dalli zauzme određena stajališta u zamjenu za plaćanje velikog novčanog iznosa.

168 Međutim, iz transkripata ispitivanja J. Dallija od 16. srpnja i 17. rujna 2012. proizlazi da je J. Dalliju bilo omogućeno da se izjasni o postojanju tog sastanka, o dijalogu do kojeg je došlo na tom sastanku i o prijedlogu osobe Z koji je bio glavni predmet dijaloga spomenutog u zapisu o ispitivanju osobe G.

- 169 Usto, J. Dalli nije naveo koje bi to bile nove činjenice koje su se u tom zapisu po prvi put spomenule i na koje se dakle tijekom OLAF-ovih ispitivanja nije mogao očitovati.
- 170 Slijedom toga, argument iznesen u prvostupanjskom postupku prema kojem, protivno članku 4. Odluke 1999/396, nije bio saslušan u vezi s činjenicama navedenima u zapisu o ispitivanju osobe G treba odbiti kao neosnovan. Iz toga slijedi da je argument iznesen u prilog ovoj žalbi koji se temelji na pogrešci koja se tiče prava koju je Opći sud počinio u točki 143. pobijane presude bespredmetan.
- 171 Kad je riječ, kao drugo, o navodnoj proturječnosti obrazloženja između točke 109. i točke 143. pobijane presude, valja istaknuti da je Opći sud u točki 109. te presude, kako bi odbio argument koji se temelji na izostanku reproduciranja određenih dokaza u OLAF-ovu izvješću, presudio da dokumenti na kojima se takvo izvješće temelji ne moraju u cijelosti reproducirati u tom izvješću i da se oni, prema potrebi, nalaze u prilogu tom izvješću.
- 172 U točki 143. pobijane presude Opći sud je ocijenio da sama okolnost da se zapis o ispitivanju osobe G nalazi u prilogima OLAF-ovu izvješću ne dokazuje da je on bio upotrijebljen kao dokaz navoda iznesenih protiv J. Dallija.
- 173 Ne može se utvrditi nikakvo proturječje između obrazloženja u točki 109. te presude i onog u njezinoj točki 143. Naime, iz te točke 109. ne proizlazi da prilozi OLAF-ovu izvješću mogu sadržavati samo dokaze koji su bili uzeti u obzir protiv uključenih osoba ili, *a fortiori*, protiv jedne od njih kada to izvješće sadržava, kao što je to ovdje slučaj, zaključke u vezi s postupanjem više osoba.
- 174 Kao treće, kad je riječ o pogrešci koja se tiče prava koju je Opći sud navodno počinio u točki 144. pobijane presude, valja istaknuti da je u toj točki Opći sud osobito utvrdio da J. Dalli nije naveo činjenice na kojima se temelji predmetni zaključak a koje je namjeravao zanjekati ili pojasniti.
- 175 Iz toga slijedi da Opći sud u toj točki nije presudio da OLAF nije bio dužan saslušati J. Dallija u vezi s činjenicama na kojima je temeljio jedan od svojih zaključaka, nego je, naprotiv, implicitno priznao da OLAF ima takvu obvezu, pri čemu je pojasnio da je bilo na J. Dalliju da, kako bi dokazao povredu prava Unije na koju se pozvao, navede činjenice u vezi s kojima ga OLAF nije saslušao.
- 176 Stoga, argument J. Dallija koji se odnosi na pogrešku koja se tiče prava koja je navodno počinjena u točki 144. pobijane presude treba odbiti kao neosnovan jer se temelji na pogrešnom tumačenju te presude.
- 177 Slijedom toga, prvi dio četvrtog žalbenog razloga treba odbiti, djelomično kao bespredmetan, a djelomično kao neosnovan.

Drugi dio četvrtog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 178 U okviru drugog dijela četvrtog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je Opći sud iskrivio zapis o ispitivanju osobe G utvrdivši u točki 143. pobijane presude da u njemu nisu bile iznesene činjenice koje su se odnosile na žalitelja, iako iz njega jasno proizlazi da je to bilo tako. Ta je pogreška ponovljena u točki 145. te presude, u kojoj Opći sud tvrdi da je žalitelj bio u mogućnosti izjasniti se o činjenicama koje se na njega odnose.
- 179 Komisija zahtijeva da se drugi dio četvrtog žalbenog razloga odbije kao neosnovan.

– *Ocjena Suda*

- 180 U točki 143. pobijane presude Opći sud je naveo da je zapis o ispitivanju osobe G u OLAF-ovu izvješću bio naveden „samo kako bi se navela ispitivanja svjedoka koja su provedena [...], kako bi se iznijela činjenica koja se ne odnosi na [J. Dallija] i koja potvrđuje ono što je svjedok već bio iskazao prilikom prvog ispitivanja [...] i kako bi se prenijelo kako je svjedok subjektivno razumio ponude koje je osoba Z dala konkretno podnositelju pritužbe”. Iz toga je zaključio da iz tog izvješća ne proizlazi „da je OLAF ikakav zaključak u pogledu [M. Dallija] donio samo na temelju tog zapisa”.
- 181 Međutim, kao što to proizlazi iz točke 164. ove presude, sva ta različita utvrđenja Općeg suda odnose se na to kako je OLAF u svojem izvješću upotrijebio zapis o ispitivanju osobe G. Usto, ni iz jednog drugog elementa iz točke 143. pobijane presude ne proizlazi da je Opći sud, kao što to tvrdi J. Dalli, presudio da navedeni zapis ne sadržava činjenice koje se na njega odnose.
- 182 U tim se okolnostima ne može smatrati da se utvrđenje Općeg suda iz točke 145. pobijane presude, prema kojem je J. Dalliju bilo omogućeno izjasniti se o činjenicama koje se na njega odnose, temelji, čak i samo djelomično, na ocjeni Općeg suda prema kojoj zapis o ispitivanju osobe G ne sadržava takve činjenice.
- 183 Osim toga, kao što to proizlazi iz točaka 167. do 170. ove presude, iako nije bio upoznat s tim zapisom, žalitelj je ipak imao priliku zauzeti stajalište o činjenicama na koje se poziva.
- 184 Stoga se drugi dio četvrtog žalbenog razloga temelji na pogrešnom tumačenju pobijane presude te ga zato treba odbiti kao neosnovan. Slijedom toga, četvrti žalbeni razlog treba odbiti u cijelosti.

Peti tužbeni razlog, koji se odnosi na obraćanje nadzornom odboru

Argumentacija stranaka

- 185 U okviru svojeg petog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je Opći sud počinio više pogrešaka kada je odbio peti prigovor iznesen u prvostupanjskom postupku koji se odnosi na intervenciju nadzornog odbora.
- 186 Kao prvo, u skladu s radnim sporazumom sklopljenim između nadzornog odbora i OLAF-a (u daljnjem tekstu: radni sporazum), trebalo bi poštovati rok od pet dana između obraćanja tom odboru i izvješćivanja nacionalnih sudskih tijela. Iako u iznimnim okolnostima taj rok može biti kraći od pet dana, OLAF bi prije tog izvješćivanja uvijek trebao postići dogovor s nadzornim odborom. Usto, Opći sud je pogrešno smatrao da je OLAF-u u tom pogledu trebalo priznati marginu prosudbe, iako takav pristup lišava djelotvornosti nadzor koji je tom odboru povjeren člankom 11. stavkom 7. Uredbe br. 1073/1999. Osjetljiva priroda ovog predmeta podrazumijeva, suprotno onomu što je presudio Opći sud, strogo poštovanje primjenjivih postupovnih jamstava.
- 187 Kao drugo, Opći je sud iskrivio spis tvrdeći u točki 160. pobijane presude da je predsjednik nadzornog odbora prihvatio da se OLAF-ovo izvješće dostavi malteškim sudskim tijelima prije isteka roka od pet dana. Naime, postojanje tog dogovora, koje je J. Dalli osporavao na raspravi pred Općim sudom, ne proizlazi ni iz jednog dokumenta spisa. Usto, nekoliko dokumenata spisa sadržava suprotne naznake.
- 188 Kao treće, Opći sud je povrijedio članak 11. stavak 7. Uredbe br. 1073/1999, kako je protumačen u njegovoj vlastitoj sudskoj praksi, kada je u točki 161. pobijane presude presudio da je OLAF svoje izvješće mogao dostaviti nacionalnim sudskim tijelima prije nego što je nadzorni odbor dovršio njegovo ispitivanje. Nadzor koji taj odbor provodi ne predstavlja zabranjeno miješanje u provođenje istrage i nužan je kako bi se djelotvorno zaštitila prava predmetnih osoba.

- 189 U ovom slučaju ta obveza nije poštovana jer je OLAF, s jedne strane, nadzornom odboru odobrio pristup spisu 18. listopada 2012., dok je, s druge strane, taj spis malteškim tijelima dostavio 19. listopada 2012., iako je taj odbor bio obavijestio OLAF o tome da je za ispitivanje potreban dulji rok. Usto, okolnost da taj odbor ne može spriječiti dostavu OLAF-ova izvješća nije dovoljna da bi se opravdalo to da mu se oduzme bilo kakva stvarna mogućnost provedbe svojeg nadzora.
- 190 Komisija tvrdi da peti žalbeni razlog nije osnovan.

Ocjena Suda

- 191 Uvodno valja pojasniti ulogu nadzornog odbora u pogledu koje se J. Dalli i Komisija ne slažu.
- 192 Člankom 11. stavkom 1. Uredbe br. 1073/1999 općenito se definira ta uloga precizirajući da nadzorni odbor jača OLAF-ovu neovisnost redovitim nadzorom provedbe njegove istražne uloge.
- 193 U tu je svrhu nadzorni odbor na temelju članka 11. stavka 8. dužan usvojiti barem jedno izvješće godišnje o svojim aktivnostima. Usto, na temelju članka 11. stavaka 1. i 8. navedene uredbe, on također OLAF-ovu direktoru može dati mišljenje o OLAF-ovim aktivnostima te podnijeti izvješća Europskom parlamentu, Vijeću, Komisiji i Revizorskom sudu o rezultatima OLAF-ovih istraga.
- 194 Iako nije isključena mogućnost da se mišljenje nadzornog odbora odnosi na određeni slučaj, zakonodavac Unije ipak je zahtijevao da takvo mišljenje ne može imati za cilj utjecati na odluke koje OLAF mora donijeti u određenom predmetu s obzirom na to da se, kao što je Opći sud na to pravilno podsjetio u točki 162. pobijane presude, člankom 11. stavkom 1. iste uredbe predviđa da se mišljenja nadzornog odbora donose bez miješanja u provođenje istraga u tijeku.
- 195 Iz tih elemenata proizlazi, kao što je to istaknuo nezavisni odvjetnik u točki 103. svojeg mišljenja, da je uloga nadzornog odbora provoditi sustavni nadzor nad OLAF-ovim aktivnostima. Iako se tako od nadzornog odbora zahtijeva da provjerava obavljaju li se te aktivnosti na način kojim se poštuju prava predmetnih osoba, osobito ona postupovna, nije na njemu da, u tu svrhu, provodi *a priori* nadzor OLAF-ovih radnji.
- 196 To shvaćanje uloga nadzornog odbora potvrđeno je, kad je konkretno riječ o izvješćivanju sudskih tijela države članice, time što nadzorni odbor, kada je u skladu s člankom 11. stavkom 7. Uredbe br. 1073/1999 obaviješten o potrebi takvog izvješćivanja, nije ovlašten tome se usprotiviti, što je Opći sud naveo u točki 162. pobijane presude.
- 197 Okolnost da bi se određene odredbe Poslovnika nadzornog odbora OLAF-a eventualno mogle tumačiti na način da se njima nadzornom odboru dodjeljuje šira uloga, kao što to tvrdi J. Dalli, ni u kojem slučaju ne može dovesti u pitanje prethodna razmatranja s obzirom na to da se tim poslovníkom, koji je donesen na temelju članka 11. stavka 6. Uredbe br. 1073/1999, ne mogu izmijeniti odredbe te uredbe.
- 198 U tom kontekstu, kad je riječ, kao prvo, o argumentu prema kojem je OLAF bio dužan čekati da nadzorni odbor dovrši svoju zadaću prije nego što je svoje izvješće dostavio nacionalnim sudskim tijelima, valja istaknuti da takva obveza ne proizlazi iz odredbi Uredbe br. 1073/1999.
- 199 Usto, ta bi obveza mogla odgoditi uzimanje u obzir zaključaka od strane nacionalnih sudskih tijela, a da to pritom nije potrebno, kako bi se nadzornom odboru omogućilo da djeluje u svojoj posebnoj ulozi, s obzirom na to da se ne može usprotiviti izvješćivanju nacionalnih sudskih tijela, nego samo sustavno nadzirati OLAF-ove prakse u tom području.

- 200 Stoga Opći sud nije počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 162. pobijane presude presudio da dostavljanje izvješća malteškim sudskim tijelima prije nego što se o tome izjasnio nadzorni odbor ne predstavlja povredu pravnog pravila Unije.
- 201 Kao drugo, kad je riječ o roku koji je protekao između obraćanja nadzornom odboru i dostave izvješća malteškim tijelima, Opći sud je u točki 153. pobijane presude pravilno utvrdio da je člankom 11. stavkom 7. Uredbe br. 1073/1999 predviđena obveza izvješćivanja odbora o slučajevima o kojima je potrebno izvijestiti nacionalna sudska tijela države članice a da nije određen rok koji odbor mora imati za provođenje nadzora prije tog izvješćivanja.
- 202 Iako je točno da je radnim sporazumom predviđeno da se dokumenti koji se u tom okviru moraju dostaviti nadzornom odboru „u pravilu” moraju dostaviti pet radnih dana prije izvješćivanja nacionalnih sudskih tijela, iz samog teksta tog sporazuma proizlazi, kao što je to Opći sud u toj točki naveo, da je taj rok instruktivan i da OLAF stoga od njega može odstupiti.
- 203 Budući da, s obzirom na posebnu ulogu nadzornog odbora, u svakom slučaju nije nužno da se on izjasni prije tog izvješćivanja, OLAF-u treba priznati široku marginu prosudbe za utvrđivanje datuma na koji će izvijestiti nacionalna sudska tijela. Stoga on može odlučiti izvijestiti nacionalna sudska tijela prije isteka roka iz radnog sporazuma a da se predsjednik nadzornog odbora s time ne mora prethodno usuglasiti.
- 204 U tim se okolnostima ne može smatrati da je Opći sud počinio pogrešku koja se tiče pravne kvalifikacije činjenica kada je presudio da je, s obzirom na važnost i osjetljivu prirodu istrage, kao i činjenicu da je J. Dalli već bio dao ostavku na svoje dužnosti povjerenika, OLAF mogao, a da pritom ne prekorači očito marginu prosudbe kojom raspolaže, odlučiti da svoje izvješće dostavi malteškim tijelima već 19. listopada 2012., iako je nadzorni odbor dobio pristup cijelom spisu tek dan ranije.
- 205 Kao treće, navod J. Dallija o iskrivljavanju spisa, koji obrazlaže time da, suprotno onomu što je Opći sud istaknuo u točki 160. pobijane presude, predsjednik nadzornog odbora nije prihvatio da se OLAF-ova izvješća dostave malteškim sudskim tijelima prije isteka roka od pet dana, treba odbiti kao bespredmetan jer iz točke 203. ove presude proizlazi da, čak i pod pretpostavkom da je Opći sud pogrešno smatrao da se predsjednik nadzornog odbora bio složio s time da se izvješće brzo dostavi malteškim tijelima, ta pogreška nije takva da bi se dovela u pitanje ocjena iz točke 164. pobijane presude prema kojoj je OLAF mogao izvršiti tu dostavu a da pritom ne povrijedi primjenjiva pravila prava Unije.
- 206 Slijedom toga, peti žalbeni razlog treba odbiti djelomično kao bespredmetan, a djelomično kao neosnovan.

Šesti žalbeni razlog, koji se odnosi na pretpostavku nedužnosti

Drugi dio šestog žalbenog razloga

– Argumentacija stranaka

- 207 U okviru drugog dijela šestog žalbenog razloga, koji valja najprije ispitati, J. Dalli tvrdi da je obrazloženje Općeg suda u pogledu ocjene izjava OLAF-ova direktora na konferenciji za medije proturječno, u dijelu u kojem je Opći sud u točki 176. pobijane presude utvrdio, s jedne strane, da je OLAF-ov direktor potvrdio da J. Dalli nije reagirao na predmetna postupanja o kojima je imao saznanja, dok je, s druge strane, smatrao da iz izjava OLAF-ova direktora nije proizlazilo da je žalitelj kriv.

- 208 Usto, Opći je sud izostavio određeni broj dokaza na način što nije uzeo u obzir niz negativnih navoda koje je OLAF-ov direktor iznio na svojoj konferenciji za medije.
- 209 Komisija tvrdi da drugi dio šestog žalbenog razloga nije osnovan.

– *Ocjena Suda*

- 210 U točki 176. pobijane presude Opći sud je, s jedne strane, istaknuo da su se činjenična utvrđenja koja je iznio OLAF-ov direktor odnosila osobito na to da je „[J. Dalli] bio upoznat s predmetnim postupcima i na to da u tom pogledu nije reagirao”. S druge strane, smatrao je da se „ne može smatrati da su ta utvrđenja iznesena na način da upućuju na žaliteljevu krivnju ili da potiču javnost na to da vjeruje u njegovu krivnju”.
- 211 Opći sud je tako u toj točki opisao činjenice koje je OLAF-ov direktor iznio na konferenciji za medije od 17. listopada 2012., prije nego što je ocijenio način na koji je OLAF-ov direktor iznio te činjenice. U toj istoj točki 176. pobijane presude Opći sud je uostalom iznio tu drugu ideju opisujući mjere opreza kojima se OLAF-ov direktor koristio kako se njegove izjave ne bi mogle protumačiti kao izjava o krivnji J. Dalli.
- 212 Slijedom toga, tvrdnju prema kojoj je obrazloženje u toj točki pobijane presude proturječno treba odbiti kao neosnovanu.
- 213 Kad je riječ o argumentu koji se temelji na izostavljanju određenih dokaza, valja istaknuti da njime J. Dalli ne tvrdi da je Opći sud zanemario dokaze, nego da je iskrivio jedan njih od tih dokaza koje je stvarno ocijenio, odnosno transkript konferencije za medije OLAF-ova direktora od 17. listopada 2012. Uostalom, drugi dio šestog žalbenog razloga iznesen je pod naslovom „Iskrivljavanje dokaza”.
- 214 U tom pogledu točno je da iz tog transkripta proizlazi da je na toj konferenciji za medije OLAF-ov direktor kritizirao ponašanje J. Dalli kao člana Komisije te je dao do znanja da bi on mogao biti povezan s određenim prijevarama.
- 215 Međutim, iz tog transkripta ne proizlazi da je OLAF-ov direktor jasno tvrdio da je J. Dalli počinio kazneno djelo.
- 216 U tim okolnostima, iako se transkript predmetne konferencije za medije može legitimno tumačiti na različite načine, ne može se smatrati da je Opći sud iskrivio taj transkript na način da je očito prekoračio granice razumne ocjene tog dokumenta.
- 217 Slijedom toga, drugi dio šestog žalbenog razloga valja odbiti kao neosnovan.

Prvi dio šestog žalbenog razloga

– *Argumentacija stranaka*

- 218 U okviru prvog dijela šestog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je Opći sud počinio pogreške koje se tiču prava kad je riječ o doseg u načela pretpostavke nedužnosti.
- 219 Kao prvo, Opći sud je pogriješio kad je riječ o kriterijima koji omogućuju osiguranje ravnoteže između tog načela i slobode izražavanja kad se u točki 175. pobijane presude pozvao na OLAF-ovo pravo da informira javnost što je detaljnije moguće, iako takvo pravo nije bilo utvrđeno sudskom praksom Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP).

- 220 Kao drugo, Opći je sud pogrešno presudio da okolnost, da su određeni elementi izneseni na konferenciji za medije koju je organizirao OLAF već bili sadržani u priopćenjima za medije koje su J. Dalli odnosno Komisija ranije objavili, može opravdati određene povrede pretpostavke nedužnosti ili načela povjerljivosti koje proizlazi iz članka 339. UFEU-a. Usto, Opći sud u točki 177. pobijane presude nije mogao smatrati da se priopćenje za medije koje je objavio J. Dalli odnosilo na OLAF-ove zaključke jer je to priopćenje prethodilo objavi OLAF-ova izvješća.
- 221 Kao treće, Opći sud također je počinio pogrešku koja se tiče prava kada je u točki 179. pobijane presude utvrdio relevantnom činjenicu da je svrha priopćenja za medije, koje je naknadno objavio OLAF, bila ispraviti netočne informacije koje su širili mediji.
- 222 Komisija zahtijeva da se prvi dio šestog žalbenog razloga odbije djelomično kao nedopušten, a djelomično kao neosnovan.

– *Ocjena Suda*

- 223 Kad je riječ, kao prvo, o kriterijima koje je Opći sud utvrdio radi osiguranja ravnoteže između pretpostavke nedužnosti i slobode izražavanja, valja podsjetiti na to da je pretpostavka nedužnosti utvrđena u članku 48. Povelje, koji odgovara članku 6. stavcima 2. i 3. Europske konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, potpisane u Rimu 4. studenoga 1950. (u daljnjem tekstu: EKLJP), kao što to proizlazi iz Objašnjenja koja se odnose na Povelju. Iz toga proizlazi da prilikom tumačenja članka 48. Povelje, u skladu s njezinim člankom 52. stavkom 3., kao najniži prag zaštite valja uzeti u obzir članak 6. stavke 2. i 3. EKLJP-a (presuda od 5. rujna 2019., AH i dr. (Pretpostavka nedužnosti), C-377/18, EU:C:2019:670, t. 41. i navedena sudska praksa).
- 224 Kao što je to u biti istaknuo Opći sud u točki 173. pobijane presude, iz sudske prakse ESLJP-a proizlazi, s jedne strane, da je pretpostavka nedužnosti povrijeđena ako sudska odluka ili službena izjava koja se odnosi na optuženika odražavaju predodžbu krivnje, iako njegova krivnja nije prethodno utvrđena u skladu sa zakonom, i, s druge strane, da iako tijela mogu obavijestiti javnost o kaznenim istragama koje su u tijeku, ona to moraju učiniti s potpunom diskrecijom i suzdržanosti koje zahtijeva poštovanje pretpostavke nedužnosti (vidjeti u tom smislu ESLJP, 22. svibnja 2014., Ilgar Mammadov protiv Azerbajdžana, CE:ECHR:2014:0522JUD001517213, t. 125. i 126.).
- 225 U tom pogledu valja utvrditi, kao što je to istaknuo J. Dalli, da ta sudska praksa javnim tijelima nije priznala mogućnost da što je detaljnije moguće obavijeste javnost o mjerama poduzetima u kontekstu mogućih nepravilnosti ili prijevara.
- 226 Međutim, u točki 175. pobijane presude Opći sud nije presudio da je OLAF imao tu mogućnost, nego da u nastojanju postizanja pravedne ravnoteže između predmetnih interesa treba uzeti u obzir činjenicu da je OLAF imao interes osigurati takvo obavještanje javnosti.
- 227 Usto, u toj točki 175., tijekom ocjene izjava koje je OLAF-ov direktor dao na konferenciji za medije od 17. listopada 2012., Opći sud je također pojasnio da su one bile odmjerene i da je OLAF-ov direktor pokazao potrebnu suzdržanost. Opći sud je tako primijenio kriterije koji proizlaze iz sudske prakse ESLJP-a navedene u točki 224. ove presude.
- 228 Slijedom toga, Opći sud u točki 175. pobijane presude nije počinio pogrešku koja se tiče prava kad je riječ o kriterijima koje treba primijeniti kako bi se ispitalo je li OLAF povrijedio načelo pretpostavke nedužnosti.
- 229 Kao drugo, ostale argumente koje je J. Dalli iznio u prilog prvom dijelu šestog žalbenog razloga treba odbiti kao bespredmetne, u skladu sa sudskom praksom Suda navedenom u točki 103. ove presude, u dijelu u kojem se odnose na sporedna obrazloženja Općeg suda.

- 230 Naime, iz prethodno navedenog proizlazi, s jedne strane, da se odbijanje prigovora istaknutog u prvostupanjskom postupku, koji se temelji na povredi pretpostavke nedužnosti, osobito temelji na obrazloženju da je OLAF-ov direktor pokazao potrebnu suzdržanost prilikom iznošenja OLAF-ovih zaključaka i, s druge strane, da J. Dalli nije valjano osporio elemente navedene u točki 176. pobijane presude na kojima se temelji to obrazloženje.
- 231 Slijedom toga, budući da je navedeno obrazloženje dovoljno da bi se, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 223. i 224. ove presude, utvrdilo da izjavama OLAF-ova direktora nije povrijeđen članak 48. Povelje, dodatno obrazloženje koje je Opći sud iznio u točkama 175. i 177. pobijane presude, koje se u biti odnosi na to da su Komisija odnosno J. Dalli već bili objavili određene informacije, nije nužno kako bi se opravdala ocjena Općeg suda iz točke 178. pobijane presude.
- 232 Kao treće, argument prema kojem je Opći sud u točki 179. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava također treba odbiti kao bespredmetan.
- 233 Tako iz točke 180. pobijane presude proizlazi da je, s obzirom na sadržaj priopćenja za medije od 19. listopada 2012., Opći sud smatrao da je tim priopćenjem OLAF legitimno obavijestio javnost s potpunom diskrecijom i potrebnom suzdržanošću.
- 234 Budući da je to obrazloženje dovoljno da se, u skladu sa sudskom praksom navedenom u točkama 223. i 224. ove presude, utvrdi da je OLAF poštovao pretpostavku nedužnosti prilikom izdavanja navedenog priopćenje, te s obzirom na to da ono ni na koji način u okviru ove žalbe nije osporeno, ostale argumente koje je Opći sud u tom pogledu iznio valja smatrati sporednima.
- 235 Slijedom toga, prvi dio šestog žalbenog razloga treba odbiti djelomično kao bespredmetan, a djelomično kao neosnovan. Stoga šesti žalbeni razlog treba odbiti u cijelosti.

Sedmi žalbeni razlog, koji se odnosi na ocjenu neimovinske štete

Argumentacija stranaka

- 236 U okviru sedmog žalbenog razloga J. Dalli tvrdi da je Opći sud u točki 225. pobijane presude počinio pogrešku koja se tiče prava i iskrivio tužbu u prvostupanjskom postupku kada je smatrao da nije dokazao da je postupanje koje je prigovoreno Komisiji odnosno OLAF-u zbog svoje težine takvo da bi mu prouzročilo štetu.
- 237 Komisija zahtijeva da se sedmi žalbeni razlog odbije kao bespredmetan ili, podredno, kao neosnovan.

Ocjena Suda

- 238 Iz točke 218. pobijane presude jasno proizlazi da je Opći sud ispitao navodnu štetu i uzročnu vezu samo radi cjelovitosti s obzirom na to da je u točki 217. te presude ocijenio da J. Dalli nije dokazao da su OLAF odnosno Komisija postupali nezakonito.
- 239 Budući da su žalbeni razlozi prvi do šestog odbijeni, valja smatrati da J. Dalli nije uspješno osporio utvrđenje Općeg suda iz točke 217. navedene presude.
- 240 Osim toga, iz sudske prakse Suda navedene u točki 42. ove presude proizlazi da, ako nije utvrđeno da se instituciji Unije može prigovoriti nezakonito postupanje, tužbu za naknadu štete treba u cijelosti odbiti a da pritom nije potrebno ispitati postojanje stvarne štete ili uzročne veze između postupanja te institucije i štete na koju se poziva.

241 Iz toga slijedi da, u skladu sa sudskom praksom Suda navedenom u točki 103. ove presude, sedmi žalbeni razlog treba odbiti kao bespredmetan, u dijelu u kojem se odnosi na sporedna obrazloženja Općeg suda.

242 S obzirom na sva prethodna razmatranja, žalbu treba odbiti u cijelosti.

Troškovi

243 Na temelju članka 184. stavka 2. Poslovnika Suda, kad žalba nije osnovana, Sud odlučuje o troškovima.

244 U skladu s člankom 138. stavkom 1. tog Poslovnika, koji se na temelju njegova članka 184. stavka 1. primjenjuje na žalbeni postupak, stranka koja ne uspije u postupku dužna je, na zahtjev protivne stranke, snositi troškove.

245 Budući da je Komisija zatražila da J. Dalli snosi troškove te s obzirom na to da on nije uspio u postupku, treba mu naložiti da, pored vlastitih troškova, snosi i troškove Komisije.

Slijedom navedenog, Sud (prvo vijeće) proglašava i presuđuje:

1. Žalba se odbija.

2. Johnu Dalliju nalaže se da, uz vlastite troškove, snosi i troškove Europske komisije.

Potpisi